

In gesprek met

“Sommige leraren vinden het moeilijk om met hun klas te spreken over de Holocaust, over antisemitisme, discriminatie van Joden, zigeuners en homoseksuelen. Er zijn kinderen die hun vingers in de oren stoppen of met hun rug naar het bord gaan zitten. En leraren durven dan het gesprek niet meer aan....”

“Minister Bussemaker dringt er op aan dat scholen in deze tijd extra aandacht besteden aan discriminatie van Joden en homoseksuelen...”

Deze berichten trof ik een dezer dagen aan in de krant en het raakte mij diep. Hoe is het mogelijk dat we 73 jaar nadat Korczak en zijn tweehonderd kinderen werden weggevoerd en vergast, dit niet meer durven te vertellen? Hoe kan het dat kinderen dit verhaal niet willen horen en respectloos roepen dat je als leraar je mond moet houden? Dat het allemaal leugens zijn, verzonnen door de geheime dienst van een of ander land! Hoe leren we ook deze kinderen respect?

Misschien kunnen we pas in gesprek komen met sommige kinderen wanneer we eerst durven luisteren naar hun eigen verhalen van discriminatie. Hoe voel jij je als moslim-jongere vandaag, hier en nu in Nederland, hier bij ons in deze klas? Wat maak jij als Antilliaanse jongere mee als je in een winkel rondloopt en kleding zoekt?

Wat voel jij als jouw sollicitatiebrief voor de twintigste keer opzij geschoven is omdat jij jouw arabische achternaam gewoon hebt opgeschreven? Zal ik dan toch maar gewoon een Nederlandse schuilnaam gebruiken? (Ook Janusz Korczak nam niet voor niets zo'n echte Poolse naam aan!)

Tegen jou zeiden ze bij de supermarkt dat ze geen vakkenvullers meer nodig hadden, maar toen jouw blanke Nederlandse klasgenoot een dag later ging vragen mocht hij direct komen.

En ook op de basisschool schatten ze jou altijd lager in dan je klasgenoten die uit zo'n keurig net Nederlands middenstandgezin komen. Laten we eerst maar eens vmbo proberen.... Niets mis met die vmbo hoor, maar dat zeiden ze tegen je broertje ook en die is tenslotte via vele omwegen toch gaan studeren op een hogeschool.

Als we echt in gesprek willen komen met onze leerlingen, dan moeten we eerst onze eigen gekleurde bril afzetten en oog krijgen voor de respectloosheid waarmee vele kinderen (en hun ouders) in onze samenleving worden behandeld. Natuurlijk, het is van groot belang om respect te vragen voor Joden en homoseksuelen; antisemitisme en homohaat moeten met alle middelen bestreden worden. En één van de krachtigste middelen is: het recht op respect om te zijn wie je bent!

Wanneer de kinderen die nu niet willen luisteren en hun vingers in de oren stoppen zelf zullen ervaren hoe zij met respect behandeld worden in de klas, op school, op straat en in de winkel, hoe er geluisterd wordt naar hun pijn... dan zullen zij uiteindelijk ook respect op leren brengen voor de ander die een keppeltje draagt...

Wellicht kunnen we op school het verhaal van Korczak en zijn kinderen vertellen, dan lukt het waarschijnlijk om echt in gesprek te komen met kinderen, die echt alles weten over discriminatie, maar die nog geen weg gevonden hebben hoe zij hier mee om moeten gaan.

Dit is niet alleen een opdracht voor leraren, maar ook voor politici. Misschien staat er dan binnenkort in de krant *“Minister Bussemaker dringt er op aan dat scholen in deze tijd extra aandacht besteden aan respect voor Islamieten, Joden, Christenen, homoseksuelen, vrouwen, mannen, kinderen....”*